

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3000,Promocja-ksiazki-Mariusza-Bechty-miedzy-Bolszewia-a-Niemcami-Konspiracja-polityczna.html>
12.03.2026, 03:21

Promocja książki Mariusza Bechty „...między Bolszewią a Niemcami. Konspiracja polityczna i wojskowa Polskiego Obozu Narodowego na Podlasiu w latach 1939-1952” - Siedlce, 3 marca 2009

03.03.2009

W dniu 3 marca 2009 r. w Miejskim Ośrodku Kultury w Siedlcach przy ulicy Pułaskiego 6 odbyła się promocja kolejnego tomu z serii „Mazowsze i Podlasie w ogniu 1944-1956”, zatytułowanego „...między Bolszewią a Niemcami. Konspiracja polityczna i wojskowa Polskiego Obozu Narodowego na Podlasiu w latach 1939-1952”.

Promocję publikacji otworzyło wystąpienie prezydenta Siedlec Wojciecha Kudelskiego i dyrektora Oddziału IPN w Warszawie prof. Jerzego Eislera. Następnie naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie dr Tomasz Łabuszewski wygłosił laudację książki. Zwrócił uwagę na drobiazgowość poszukiwań badawczych autora, który niezwykle dokładnie przejrzał 9 archiwów, zamieścił ponad 50 niedrukowanych wspomnień i relacji. „Książka jest rodzajem mapy drogowej po terenie Podlasia, rodzinach, ludziach, którzy zaangażowani byli w działalność niepodległościową okresu wojny i okresu po 1944 roku. Wielu z was odnajdzie w tej książce nazwiska swoich ojców, dziadków, wujków. Podstawową rolą tego typu publikacji jest przywracanie tych wszystkich nazwisk osób wyklętych, często nie mających swoich grobów, przywracanie ich dobrej pamięci i szacunku rodzinom tych wszystkich, którzy walczyli w strukturach niepodległościowych i zginęli w obronie niepodległości Polski” – powiedział.

Kolejnym punktem spotkania było wystąpienie autora publikacji, Mariusza Bechty, pracownika Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Warszawie, który przedstawił główne tezy publikacji oraz genezę jej powstania „Ta książka to efekt ponad dziesięciu lat badań, kontaktów z żołnierzami Narodowych Sił Zbrojnych, rodzinami działaczy Stronnictwa Narodowego. Dzisiejsze spotkanie to dla mnie zwieńczenie moich poszukiwań”. Autor podkreślił, że istotnym aspektem książki, który wpłynął również na jej tytuł, jest fakt, że „Narodowe Siły Zbrojne, które formalnie powstały 20 września 1942 roku, do końca okupacji niemieckiej konsekwentnie stały na stanowisku, że Polska nie ma jednego, lecz dwóch wrogów, bez wartościowania, który jest »lepszy«, a który »gorszy«. Na równi traktowały zarówno narodowo-socjalistyczne Niemcy jak i sowiecką Rosję, wspieraną przez ekspozyturę PPR. Ten pragmatyzm politycznego myślenia narodowców wpływał z krótkiego acz bardzo burzliwego okresu istnienia państwa polskiego przed 1939 rokiem”.

Uroczystość zgromadziła bardzo duże grono zainteresowanych (około 250 osób), wśród których znaleźli się przedstawiciele organizacji kombatanckich (niepodległościowych organizacji Narodowych Sił Zbrojnych, Światowego Związku Żołnierzy AK), kombatancki, rodziny ofiar i osoby zajmujące się naukowymi badaniami przeszłości Podlasia. W spotkaniu uczestniczył również Artur Zawisza, prezes Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych.

Promocję zakończyła żywa dyskusja, w której uczestniczyli przede wszystkim świadkowie

przywoływanych wydarzeń. Wielu z nich wyraziło wielką radość w związku z wydaniem publikacji odsłaniającej przemilczane dotąd fakty.

Kolejny tom serii „Mazowsze i Podlasie w ogniu 1944-1956”, realizowanej przez historyków z oddziału warszawskiego IPN, poświęcony jest przejściu członków Stronnictwa Narodowego, Obozu Narodowo-Radykalnego „ABC” lub Ruchu Narodowo-Radykalnego „Falanga” w nowe formy organizacyjne (Organizacja Wojskowa Związek Jaszczurczy, Narodowa Organizacja Wojskowa, Narodowe Siły Zbrojne i Narodowe Zjednoczenie Wojskowe), ukształtowane podczas II wojny światowej w warunkach zagrożenia bytu narodowego i utraty niepodległości przez Polskę. Przedstawia ofiarne angażowanie się narodowców w tworzenie lokalnych struktur Polskiego Państwa Podziemnego i ich udział – mimo odmiennych racji politycznych – w akowskiej akcji „Burza” w 1944 roku. Ukazuje walkę tych struktur z okupantem niemieckim i sowieckim oraz z rodzimymi zdrajcami z PPR i GL-AL, oraz ich udział w antykomunistycznym zrywie powstańczym przeciwników sowieckiej dominacji w kraju. Dokumentuje tragiczny epilog podziemia narodowego na Podlasiu, które po wejściu Armii Czerwonej podzieliło los struktur poakowskich, ponosząc – tak jak i one – na przełomie lat 40. i 50. XX wieku polityczną porażkę.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

MAZOWSZE I PODLASIE W OGNIU 1944–1956

Mariusz Bechta

...między

BOLSZEWIĄ A NIEMCAMI

*Konspiracja polityczna i wojskowa
Polskiego Obozu Narodowego
na Podlasiu w latach 1939–1952*

Zaproszenie

foto #12

Wystąpienie Mariusza Bechty

Dr Tomasz Łabuszewski